

Sygn. akt VII U 4309/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2023 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Monika Roslan-Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 stycznia 2023 r. w Warszawie

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w S.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 21 czerwca 2019 r. znak (...) -2017

1. umarza postępowanie w zakresie odwołania od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 21 czerwca 2019 r. znak (...) -2017 w zakresie zmienionym decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 22 stycznia 2021 r. znak: (...) -2017,

2. w pozostałym zakresie zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 21 czerwca 2019 r. znak (...) -2017 w ten sposób, że ustala wartość kapitału początkowego odwołującego się M. S. na dzień 1 stycznia 1999 roku w kwocie 36.633,97 zł (trzydzieści sześć tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote i 97/100) przyjmując, że podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi 487,10 zł (czteryście osiemdziesiąt siedem złotych i 10/100), a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 39,16 %.

SSO Monika Roslan-Karasińska

Sygn. akt VII U 4309/19

UZASADNIENIE

M. S. w dniu 1 sierpnia 2019 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 21 czerwca 2019 r., znak (...) -2017, wnosząc o jej uchylenie i ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego, zaliczenie okresu nieskładkowego do składkowego. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że krzywdzące jest dla niego przyjęcie przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych. Wskazał, że prace w zawodzie rozpoczął od 1 września 1984 r. jako uczeń w szkole wielozawodowej i uczeń w rzemiośle kuźnicz. Odwołujący zakwestionował wymiar okresów składkowych i nieskładkowych uwzględnionych przy obliczeniu kapitału początkowego (odwołanie z dnia 1 sierpnia 2019 r. – k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w S. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy przywołał treść art. 116 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że do wniosku w sprawie przyznania bądź przeliczenia świadczenia winny być dołączone dowody uzasadniające prawo do tych świadczeń i wysokości. Organ rentowy podniósł, że do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględnił następujących okresów, których zaliczenia domaga się ubezpieczony:

1) - od 5 lipca 1984 r. do 31 sierpnia 1984 r. zatrudnienie w (...) Kuśnierska W. K.,

- od 10 stycznia 1990 r. do 19 czerwca 1990 r., zatrudnienie w Zakładzie (...),

- od 1 lipca 1993 r. do 8 sierpnia 1993 r., zatrudnienie w Agencji Mienia Gminnego i (...) publicznych w P.,

ponieważ brak informacji czy za przedmiotowe okresy zatrudnienia została odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne;

2) – od 5 września 1992 r. do 31 października 1992 r., zatrudnienie w S. Ośrodku Sportu i Rekreacji,

- od 20 stycznia 1993 r. do 31 maja 1993 r., zatrudnienie w Zakładach (...),

- od 27 kwietnia 1994 r. do 4 września 1994 r., zatrudnienie w (...) S.A.

ponieważ brak informacji czy w przedmiotowych okresach ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym.

Nadto, pełnomocnik organu rentowego wyjaśnił, iż okresy od 5 września 1994 r. do 4 lipca 1995 r. – zatrudnienie w Zakładach (...), od 3 października 1995 r. do 20 lutego 1996 r. i od 22 lutego 1996 r. do 30 kwietnia 1996 r., zatrudnienie w Spółdzielni (...), zostało uwzględnione jako okresy zatrudnienia, natomiast w związku z nieudokumentowaniem wysokości wynagrodzenia organ rentowy w trybie art. 15 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004 r., Nr 39, poz. 353) za przedmiotowe okresy uwzględnił kwoty wynagrodzenia minimalnego (odpowiedź na odwołanie z 22 sierpnia 2019 r. – k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. S., urodzony w dniu (...), w dniu 8 października 1987 r. ukończył (...) Szkołę Zawodową w S. w zawodzie kuśmierz (świadczenie ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej – k. 32 a.s.). W okresie od 5 lipca 1984 r. do 12 grudnia 1986 r. był zatrudniony w Pracowni Kuśnierskiej W. K. na stanowisku ucznia – pierwszy i drugi rok nauki. W 1990 r. ukończył naukę w Technikum Zespołu Szkół Budowlanych (...) w K. (świadczenie dojrzałości technikum z 4 czerwca 1990 r., świadectwo pracy z dnia 12 grudnia 1986 r. – k. 50).

W okresie od 10 stycznia 1990 r. do 19 czerwca 1990 r. był zatrudniony w Zakładzie (...) (umowa o pracę z dnia 9 października 1987 r. – k. 8 a.r., kwestionariusz osobowy – k. 50 a.s.).

W okresie od 1 lipca 1992 r. do 27 sierpnia 1992 r. oraz od 1 lipca 1993 r. do 8 sierpnia 1993 r. był zatrudniony w Agencji Mienia Gminnego i (...) w P. na podstawie umowy zlecenia (zaświadczenie z 18 września 2017 r. – k. 17 a.r.).

W okresie od 20 stycznia 1993 r. do 31 maja 1993 r. ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku prasowacz. W tym okresie nie korzystał z urlopu bezpłatnego (świadectwo pracy z dnia 31 maja 1993 r. – k. 15 a.r.).

W okresie od 5 września 1994 r. do 4 lipca 1995 r. zatrudniony był w Zakładzie (...) w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku wykrawacz. W tym okresie nie korzystał z urlopu bezpłatnego (świadectwo pracy z dnia 5 lipca 1995 r. – k. 21 a.r.).

Odwołujący w dniu 17 listopada 2017 r. złożył do organu rentowego wniosek o ustalenie kapitału początkowego (wniosek o ustalenie kapitału początkowego – k. 1-3 a.r.).

Organ wydał zaskarżoną decyzję z dnia 21 czerwca 2019 r., znak (...) -2017, w której organ rentowy wyliczył odwołującemu się kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 29,23 %. Kapitał początkowy wyniósł 29 245,37 zł. Do okresów składkowych organ rentowy zaliczył 9 lat, 1 miesiąc, 6 dni, natomiast do nieskładkowych 1 miesiąc, 21 dni. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

- od 5 lipca 1984 r. do 31 sierpnia 1984 r., od 10 stycznia 1990 r. do 19 czerwca 1990 r., od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r., od 1 lipca 1993 r. do 8 sierpnia 1993 r., gdyż brak informacji czy została odprowadzona składka na ubezpieczenia społeczne,
- od 5 września 1992 r. do 31 października 1992 r., od 20 stycznia 1993 r. do 31 maja 1993 r., od 27 kwietnia 1994 r. do 4 września 1994 r., ponieważ brak informacji czy ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym,
- od 7 grudnia 1992 r. do 19 stycznia 1993 r., ponieważ ubezpieczony zarejestrowany w Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku,
- od 21 lutego 1996 r. do 21 lutego 1996 r., gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym (decyzja ZUS z dnia 21 czerwca 2019 r. – k. 44-45 a.s.).

Powyższa decyzja została zmieniona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w S. decyzją z dnia 22 stycznia 2021 r., znak (...) -2017, w której organ rentowy ponownie wyliczył odwołującemu kapitał początkowy ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 410,29 %. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 36 547, 83 zł. Organ rentowy do okresów składkowych przyjął łącznie 10 lat, 4 miesiące, 25 dni, a do okresów nieskładkowych 4 miesiące. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresów:

- od 1 lipca 1992 r. do 27 sierpnia 1992 r. i od 1 lipca 1993 r. do 8 sierpnia 1993 r., ponieważ z tytułu umowy zlecenia ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu (nie była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne),
- od 5 lipca 1984 r. do 31 sierpnia 1984 r. i od 10 stycznia 1990 r. do 19 czerwca 1990 r., ponieważ według posiadanej dokumentacji w tych okresach ubezpieczony nie był zatrudniony,
- od 7 grudnia 1992 r. do 19 stycznia 1993 r., ponieważ ubezpieczony był zarejestrowany w Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku,
- od 30 kwietnia 1993 r. do 6 maja 1993 r., od 3 grudnia 1994 r. do 3 grudnia 1993 r., od 17 grudnia 1994 r. do 17 grudnia 1994 r., od 23 grudnia 1994 r. do 23 grudnia 1994 r. od 14 kwietnia 1995 r. do 14 kwietnia 1995 r., od 2 maja 1995 r. do 2 maja 1995 r., od 21 lutego 1996 r. do 21 lutego 1996 r., gdyż w tych okresach ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym,
- od 31 grudnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r., ponieważ nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne (decyzja ZUS z dnia 22 stycznia 2021 r. – k. 81 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zebranego w aktach sprawy, w tym aktach rentowych, jak również w oparciu o opinię z zakresu księgowości i rachunkowości. Wiarygodność dokumentów zawartych w niniejszej sprawie stanowiła spór pomiędzy stronami. Sąd wbrew twierdzeniom organu rentowego uznał, że informacje zawarte w umowach o prace i w świadectwach pracy ubezpieczonego zasługiwały na przyznanie im waloru wiarygodności.

W toku postępowania Sąd Okręgowy przeprowadził również dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości i rachunkowości celem wyliczenia prawidłowej wysokości kapitału początkowego odwołującego się na podstawie pełnej

dokumentacji osobowo-płacowej i akt sprawy. W ocenie Sądu sporządzoną przez biegłego opinię cechuje fachowość i rzetelność. Biegły dokładnie wyjaśnił cel i sposób przeprowadzenia dokonanych operacji rachunkowych, a ostateczne kalkulacje w tym zakresie zdaniem Sądu nie budziły wątpliwości, mając na uwadze, że biegła oparła się na umowach o prace i świadectwach pracy znajdujących się w aktach sprawy. Organ rentowy zgłaszał zastrzeżenia do opinii biegłego, jednak zdaniem Sądu brak było podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego sądowego. Na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 i 5 k.p.c. wniosek organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego niż opiniujący już w sprawie z zakresu rachunkowości został więc pominięty (postanowienie z dnia 6 października 2022 r., k. 249 a.s.).

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania dokumentów zawartych w aktach sądowych i rentowych ubezpieczonego, co oznacza, że na ich podstawie należało dokonać stosownego rozstrzygnięcia w rozpatrywanej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 21 czerwca 2019 r., znak (...) -2017, należało umorzyć w zakresie zmienionym decyzją ZUS z dnia 22 stycznia 2021 r., znak: (...) -2017.

Z uwagi na przedmiot sporu tytułem wstępu podkreślania wymaga, że M. S., jako osobie urodzonej pod dniu 31 grudnia 1948 r., przysługuje prawo do emerytury w myśl art. 24 i następnych ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270), zwanej dalej ustawą emerytalną. Wymieniony przepis art. 24 wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego, co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Wskazać należy, że kapitał początkowy, zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 504), ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ww. ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 ustawy, pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia, ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3). W myśl art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2).

Z kolei w myśl art. 174 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. Dyspozycja powołanego art. 174 ust. 3 odsyła do treści art. 15. Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 6, podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, albo

2) w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresy podlegania ubezpieczeniu.

Sąd uznał o konieczności zastosowania z art. 477¹³ § 1 k.p.c. Wskazany przepis stanowi, że zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji lub orzeczenia nie ma wpływu na bieg sprawy.

W orzecznictwie wskazuje się, że powyższy przepis ma jednoznaczne brzmienie, z którego nie da się wyprowadzić wniosku, że chodzi w nim wyłącznie o zmianę przez organ rentowy zaskarżonej decyzji w drodze wydania decyzji zmieniającej. Zmiana ta może nastąpić przez wydanie - stosownie do okoliczności danej sprawy - każdej decyzji, byleby tylko jej skutkiem było uwzględnienie w całości lub w części żądania strony objętego przedmiotem zaskarżonej decyzji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2012r., II UK 225/11). Wskazana w art. 477¹³ k.p.c. "zmiana zaskarżonej decyzji" nie musi polegać na wydaniu nowej decyzji zmieniającej zaskarżoną, ale na wydaniu takiej decyzji, której skutkiem jest uwzględnienie w całości lub w części żądania strony objętego przedmiotem zaskarżonej decyzji. Nie będzie to więc jedynie wprost decyzja zmieniająca, lecz również decyzja anulująca decyzję wcześniejszą, byleby wynikało z niej, że rozstrzyga o przedmiocie tej wcześniejszej decyzji i to zgodnie z żądaniem odwołania (por. orzeczenia: Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 lutego 2013r., III AU a 910/12, z dnia 24 czerwca 2015r., III AU a 246/15 oraz Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 września 2013r., III AUa 1432/12).

Powyżej opisana sytuacja miała miejsce w przypadku wydania decyzji z dnia 21 czerwca 2019 r., znak (...) -2017, którą organ rentowy ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. na kwotę 36 547, 83.

Powyższa decyzja nie uwzględniła w całości roszczeń odwołującego, dlatego też Sąd zbadał zasadność odwołania M. S. od decyzji ZUS w S. z dnia 21 czerwca 2019 r., znak: (...) -2017 w części dotyczącej ustalania wysokości kapitału początkowego na podstawie pełnej dokumentacji osobowo-płacowej i akt sprawy.

Zasady określające sposób postępowania przed organem rentowym oraz dowody wymagane w tym postępowaniu określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Wymaga przy tym zaznaczenia, że w postępowaniu sądowym w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe sąd nie jest związany takimi ograniczeniami w dowodzeniu, jakie odnoszą się do organu rentowego w postępowaniu administracyjnym. Według art. 473 § 1 k.p.c. w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron. Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 k.p.c., sprawia, że każdy istotny fakt, może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2007r., I UK 111/07). Pogląd wyrażony w cytowanym wyżej orzecznictwie jest uzasadniony tym, że z uwagi na upływ lat ubezpieczeni wnioskujący o przyznanie im prawa do świadczenia emerytalnego lub jego przeliczenie mogą napotkać pewne trudności w należyтым udokumentowaniu nie tylko przebiegu zatrudnienia czy

też faktu otrzymywania konkretnych składników wynagrodzeń bądź ich wysokości, lecz również samej okoliczności zatrudnienia w danym zakładzie pracy. Praktyka orzecznicza zna zresztą wiele przypadków, w których dostęp ubezpieczonych do pełnych akt osobowych jest problematyczny. Przyczyną tego stanu rzeczy najczęściej jest likwidacja zakładu pracy, w którym ubezpieczony przed laty pracował, zagubienie dokumentacji w związku z krótkim termin jej obowiązkowej archiwizacji czy przejęciem zakładu pracy przez inny podmiot, lecz również niestaranne prowadzenie dokumentacji kadrowo-płacowej przez byłego pracodawcę. Ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu okresów składkowych czy też wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny jednak obciążać wyłącznie ubezpieczonych, przy czym nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić w całości na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Oznacza to, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, z tym że zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 9 stycznia 1998r., II UKN 440/97 i z 4 lipca 2007r., I UK 36/07, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 30 października 2013r., III AUa 269/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 15 marca 2006r., III AUa 1096/05).

Odnosząc się do kwestionowanych przez organ rentowy okresów nieskładkowych, wskazać należy, że w świadectwach pracy z dnia 31 maja 1993 r. oraz 5 lipca 1995 r. brak jest informacji o korzystaniu z urlopu bezpłatnego przez ubezpieczonego, co tożsame jest z ich niewystąpieniem w spornym okresie.

Wbrew stanowisku organu rentowego, Sąd przyjął, że ubezpieczony rozpoczął praktyczną naukę zawodu w okresie od 5 lipca 1984 r. w Pracowni Kuśnierskiej W. K. zgodnie z świadectwem pracy z dnia 12 listopada 1986 r. wystawionym przez pracodawcę. Fakt, że pracownik został zgłoszony z innym okresem ubezpieczeniowym aniżeli powinien, nie jest winą pracownika i nie może on z tego tytułu ponosić negatywnych konsekwencji. Sąd uwzględnił także okresy od 1 lipca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. i 1 lipca 1993 r. do 8 sierpnia 1993 r. do okresu składkowego zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazać bowiem należy, że nierzetelne wypełnianie obowiązków pracodawcy w przedmiocie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionego pracownika nie może wywoływać ujemnych konsekwencji dla tego ostatniego. Sąd Najwyższy uznał też, że zawarcie umowy zlecenia może wynikać między innymi z chęci obejścia przepisów o obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie społeczne pracowników (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2006 r., I UK 205/05, Lex, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2006 r., sygn. akt I UK 203/05 Lex). Sąd podziela w tym zakresie wnioski płynące z opinii biegłej sądowej z dnia 16 grudnia 2021 r., że ZUS może kwestionować rodzaj łączącej strony umowy i powinien z tego prawa skorzystać także w tej sprawie.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołujący wykazał zasadność swojego stanowiska w zakresie podstaw do uwzględnienia przy obliczaniu kapitału początkowego spornych okresów. Powyższe skutkowało koniecznością przeliczenia kapitału początkowego i ponownego ustalenia wartości parametrów służących do jego ustalenia. Zgodnie z wyliczeniami biegłej nowo ustalony kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 36 633,97 zł, a na obliczenie tej wartości złożyły się:

- okresy składkowe – 10 lat, 10 miesięcy, 7 dni (130 miesięcy),
- średnie dalsze trwanie życia – 209 miesięcy,
- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z kolejnych 10 lat kalendarzowych od 1988 do 1997- 39,16%,
- podstawa wymiaru kapitału początkowego – 487,10 zł

Uznając dokonane przez biegłą obliczenia za prawidłowe i zgodne z zasadami obliczania kapitału początkowego regulowanymi cytowanymi na wstępie przepisami, Sąd Okręgowy przyjął powyższe wartości i wyniki operacji rachunkowych rozstrzygając na korzyść odwołującego. Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie M.

S. i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. dokonał stosownej zmiany skarżonej decyzji zgodnie z treścią pkt 2 sentencji wyroku.